

Nieuwe Arbowet 2017

Veelgestelde vragen

Waarom is er een Arbowet?

Werknemers moeten veilig en gezond kunnen werken tot het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Om daarvoor te zorgen is er de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet).

Voor wie geldt de Arbowet?

De Arbowet geldt voor alle werkgevers en werknemers in Nederland. Dit geldt ook voor deeltijd- en flexwerkers, oproepkrachten en personen met een nulurencontract.

Wat verandert er precies in de Arbowet?

Per 1 juli 2017 verandert de Arbowet. In de vernieuwde Arbowet wordt de betrokkenheid van werkgevers en werknemers bij de arbodienstverlening vergroot en staat preventie nog meer centraal. Door de nieuwe Arbowet verandert de rol van verschillende betrokkenen: voor de werkgever, werknemer, bedrijfsarts en preventiemedewerker, maar ook voor het medezeggenschapsorgaan in de vorm van een ondernemingsraad (OR) of personeelsvertegenwoordiging (PvT). In de **factsheet Nieuwe Arbowet** staan de belangrijkste wijzigingen op een rij.

Waarom verandert de Arbowet?

De vernieuwde Arbowet heeft als doel de betrokkenheid van werkgevers en werknemers bij de arbodienstverlening te vergroten en de positie van de bedrijfsarts te verbeteren. Preventie staat hierbij centraal.

Per wanneer geldt de nieuwe Arbowet?

De nieuwe Arbowet gaat in per 1 juli 2017. Nieuwe contracten die na 1 juli worden afgesloten moeten vanaf dan meteen voldoen aan de wettelijke vereisten. Voor bestaande contracten geldt een overgangsperiode: werkgevers en arbodienstverleners krijgen tot 1 juli 2018 de tijd om de contracten aan te passen. Aanpassen kan door middel van een aanvulling op het bestaande contract of door een nieuw contract af te sluiten.

Geldt de nieuwe Arbowet voor alle bedrijven?

De nieuwe Arbowet geldt voor alle werkgevers in Nederland, ongeacht het aantal werknemers of de nationaliteit van het bedrijf. Zowel werkgevers als werknemers hebben verplichtingen als het gaat om gezond en veilig werken: samen moeten zij ervoor zorgen dat er gezond én veilig gewerkt wordt.

Hoe kan arbozorg goed worden uitgevoerd?

Een goedlopend bedrijf is gebaat bij gezonde en gelukkige werknemers. De werkgever kan hier veel aan bijdragen. Het **Stappenplan Arbozorg** helpt werkgevers om, samen met de ondernemingsraad (OR) of de personeelsvertegenwoordiging (PvT) en de arbodienstverlener, de arbozorg binnen de organisatie optimaal uit te voeren.

Basiscontract

Wat is het basiscontract?

Het **basiscontract** stelt minimumeisen aan het contract tussen arbodienstverleners en werkgevers, onder andere over de toegang tot de werkvloer voor de bedrijfsarts en de second opinion voor werknemers. In het basiscontract staan rechten en plichten voor de werkgever, werknemer en de bedrijfsarts. Uiteraard blijft de mogelijkheid bestaan om meer te doen. Hiervoor kunnen maatwerkafspraken worden gemaakt.

Waarvoor is het basiscontract?

Door het basiscontract wordt duidelijk gemaakt voor welke taken een werkgever zich moet laten ondersteunen door een deskundige/bedrijfsarts, en kunnen bedrijfsartsen en arbodienstverleners op professionele wijze hun werk doen. Ook zorgt het voor meer aandacht voor preventie en verbetert het de kwaliteit van de arbodienstverlening. Het basiscontract geeft werkgevers en alle andere betrokken partijen duidelijkheid en biedt daardoor meer bescherming aan werknemers.

Wat gebeurt er als je geen basiscontract hebt?

De Inspectie SZW gaat handhaven op de aanwezigheid van het basiscontract. De Inspectie krijgt meer mogelijkheden om werkgevers, arbodienstverleners en bedrijfsartsen sancties op te leggen bij het niet naleven van de regelgeving en het basiscontract.

Bedrijfsarts

Wat verandert er voor de bedrijfsarts?

In de nieuwe Arbowet worden de randvoorwaarden voor het handelen van de bedrijfsarts aangescherpt. Zo wordt aangegeven dat de bedrijfsarts de werkgever moet adviseren over het toepassen van preventieve maatregelen voor gezond en veilig werken van de werknemers.

Waarvoor is het open spreekuur?

In de nieuwe Arbowet staat dat de werkgever ervoor moet zorgen dat de werknemer – zonder toestemming van de werkgever - de bedrijfsarts kan bezoeken als hij vragen heeft over zijn gezondheid in relatie tot werk, óók als hij nog niet verzuimt of klachten heeft. Dit kan bijvoorbeeld via een open spreekuur. Het open spreekuur heeft als doel klachten en verzuim te voorkomen.

Waarom moet de bedrijfsarts de werkvloer kunnen bezoeken?

In de nieuwe Arbowet staat dat de bedrijfsarts iedere werkplek moet kunnen bezoeken, om zo het bedrijf beter te leren kennen. Dit geeft de bedrijfsarts goed inzicht in de arbeidsomstandigheden en de belasting in het werk en de mogelijkheid tot contact met de werknemers.

Wat als ik niet tevreden ben over het advies van de bedrijfsarts?

Als een werknemer twijfelt aan de juistheid van het gegeven advies van de bedrijfsarts, dan kan de werknemer een second opinion van een andere bedrijfsarts aanvragen. Ook moet iedere bedrijfsarts een klachtenprocedure hebben zodat een werknemer een klacht kan indienen. Dit geldt vanaf nu voor alle bedrijfsartsen, ook als zij niet werkzaam zijn bij een gecertificeerde arbodienst.

Wie betaalt de second opinion?

De second opinion wordt door de werkgever betaald.

Preventiemedewerker en betrokkenheid van werknemers

Hoe zijn werknemers betrokken bij het bedrijfsbeleid voor gezond en veilig werken?

De benoeming van de persoon en de positie van de preventiemedewerker in de organisatie moet met ingang van de nieuwe Arbowet met instemming van de ondernemingsraad (OR) of personeelsvertegenwoordiging (PvT) plaatsvinden. Ook hebben de bedrijfsarts en andere arbodienstverleners de mogelijkheid om overleg te voeren met de OR, PvT of betrokken medewerkers. Werknemers en arbodeskundigen kunnen daardoor beter samenwerken, en zijn zo beter betrokken bij het bedrijfsbeleid voor gezond en veilig werken.

Wie is de preventiemedewerker?

Elke bedrijf moet tenminste één preventiemedewerker in dienst hebben die de maatregelen – gericht op veilig en gezond werken – kan uitvoeren. Dit kan een specialist zijn die speciaal voor deze functie is aangesteld, of een vaste medewerker die deze functie ernaast doet. Bij kleine bedrijven (tot 25 medewerkers) mag ook de werkgever als preventiemedewerker optreden. Nieuw is dat de benoeming van de persoon en de positie van de preventiemedewerker in de organisatie met instemming van de OR of PvT moet plaatsvinden.

Ons bedrijf heeft geen ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging, wat nu?

Voor bedrijven met 50 of meer medewerkers is een ondernemingsraad (OR) verplicht. Voor bedrijven met 10 tot 50 medewerkers is dit niet het geval, al mogen zij deze natuurlijk wel hebben. Is er geen OR? Dan is een personeelsvertegenwoordiging (PvT) verplicht als de meerderheid van de werknemers daarom vraagt. Heeft een bedrijf geen OR of PVT? Dan moet de directie het personeel regelmatig inspraak en informatie geven op personeelsvergaderingen (PV).

Werkgever

Ik ben werkgever, wat moet ik allemaal regelen om te voldoen aan de nieuwe Arbowet?

De nieuwe Arbowet gaat in per 1 juli. Nieuwe contracten moeten direct per 1 juli 2017 voldoen aan de wettelijke vereisten. Voor bestaande contracten geldt een overgangperiode: werkgevers en arbodienstverleners krijgen tot 1 juli 2018 de tijd om de contracten aan te passen. Ook is het belangrijk om werknemers te informeren over het contract dat is afgesloten met een arbodienst of bedrijfsarts.

Met wie sluit ik een contract af?

Een werkgever is verantwoordelijk voor een goed arbo- en verzuimbeleid. Hieronder verstaan we zowel preventie als arbozorg. Om dit beleid vorm te geven, heeft de werkgever de keuze tussen de maatwerkregeling (de werkgever kiest zelf de deskundigen die hij nodig heeft) en de vangnetregeling (de werkgever regelt de arbotaken via een gecertificeerde arbodienst). De werkgever moet zich in ieder geval door ten minste één bedrijfsarts laten ondersteunen, maar dit mogen dus ook meerdere deskundigen zijn. De werkgever kiest uiteindelijk zelf wat het beste bij zijn onderneming past.

Bron:

Ministerie SZW; arboportaal 2017

Richting